

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC013
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T174(1)

datum uitspraak 30/05/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoeker,
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de verweerder,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 9 januari 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 november 2011 met zaaknummer 2010T174 (1) waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, en de brief van 21 december 2011 waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier door de griffie ontvangen.

Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij mailbericht van 12 april 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren maar heeft daar geen gebruik van gemaakt.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van al bovengenoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

De Compensatiecommissie gaat uit van de feiten en omstandigheden die de Klachtencommissie in haar advies onder 2 uitvoerig heeft vastgesteld. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie, gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was in de periode 1958 tot en met 1962 misdienaar in de [naam] kerk in [plaats]. Als kapelaan was (wijlen) [aangeklaagde] verbonden aan deze kerk. Toen verzoeker na een uitnodiging daartoe van [aangeklaagde] bij hem thuis kwam, vond het seksueel misbruik voor de eerste keer plaats. Daarbij moest verzoeker [aangeklaagde] met de hand bevredigen. Na die eerste keer bestond het misbruik uit gedwongen orale handelingen waarbij [aangeklaagde] klaar kwam in de mond van verzoeker. Gedurende voornoemde periode dat klager misdienaar was, heeft het misbruik twee tot vier keer per maand plaatsgevonden. [aangeklaagde] stelde verzoeker beloningen in het vooruitzicht indien hij niets over het misbruik los liet. Mede daardoor kon verzoeker zijn verhaal thuis niet kwijt. Verzoeker was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas negen jaren oud. Bij de verantwoordelijken voor [aangeklaagde] binnen de kerk was destijds bekend dat kapelaan ontuchtige handelingen pleegde, aldus is gebleken uit door het bisdom ter zitting bij de Klachtencommissie overgelegde documentatie. Dit heeft slechts geleid tot overplaatsing van [aangeklaagde]. [aangeklaagde] heeft het vertrouwen van verzoeker in ernstige mate beschaamd met gebruikmaking van misbruik van gezag en de afhankelijkheidssituatie waarin verzoeker verkeerde.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen (wijlen) [aangeklaagde] met zaaknummer 2010T174, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 De Commissie merkt in zijn algemeenheid op dat zij seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader, op zich zelf genomen ziet als verkrachting, vallende in categorie 4. Orale seksuele handelingen die verzoeker heeft moeten ondergaan, vallen daar in beginsel ook onder.

Alle omstandigheden afwegend van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik zoals vermeld onder 2, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie echter dat in dit geval sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de zeer lange duur van het misbruik (te weten vier jaren), de ernst van het misbruik (te weten binnendringen in het lichaam (de mond) van verzoeker waarbij [aangeklaagde] klaar kwam in de mond van verzoeker), en de zeer jeugdige leeftijd van verzoeker bij aanvang van het misbruik, in combinatie met andere verzwarende omstandigheden zoals hierna onder overweging 4.2 van dit advies genoemd.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering alleen de hoogste categorie geldt (zie de Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^c alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 Algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 Uitzonderlijk misbruik, verzwarende omstandigheden

De Compensatiecommissie is - zoals uiteengezet in overweging 3.2,- van oordeel dat de onder 2 vermelde feiten en omstandigheden, moeten worden aangemerkt als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals genoemd in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De uitzonderlijke aard van het seksueel misbruik is naar het oordeel van de Compensatiecommissie gelegen in de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan toen verzoeker nog maar negen jaar oud was en ging circa vier jaar door totdat hij dertien jaar oud was.
- Er was sprake van een zeer ernstige vorm van misbruik waarbij verzoeker [aangeklaagde] oraal moest bevredigen en deze klaar kwam in de mond van verzoeker.
- Het misbruik vond bovendien zeer regelmatig plaats, te weten twee tot vier keer per maand, gedurende een langere periode van circa vier jaar.
- Verzoeker werd aangemoedigd te zwijgen waardoor hij in een geïsoleerde positie geraakte en zijn verhaal niet kon delen met anderen. Dit heeft er (mede) toe geleid dat hij het misbruik gedurende zijn leven als een belastend geheim heeft moeten meedragen.
- In haar oordeel weegt de Commissie ten slotte ook mee dat vastgesteld is dat binnen de kerk de verantwoordelijken voor [aangeklaagde] ten tijde van het misbruik van verzoeker wetenschap hadden van ontuchtige handelingen gepleegd door [aangeklaagde] en dat dit slechts heeft geleid tot zijn overplaatsing.

4.3 Vermogensschade

Bij brief van 4 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie aan verzoeker nadere informatie gevraagd omtrent de omvang van zijn vermogensschade alsmede over het oorzakelijk verband tussen die schade en het seksueel misbruik. Bij mailbericht van 12 april 2012 heeft verzoeker laten weten dat hij in de loop van zijn leven te maken heeft gehad met tegenslagen zowel zijn persoonlijk als zijn arbeidzaam leven betreffend, zoals een faillissement, burn-out en ontslag om economische redenen. Naar het oordeel van de Compensatiecommissie heeft verzoeker voldoende aannemelijk gemaakt dat er causaal verband bestaat tussen enerzijds het jegens hem begane seksueel misbruik en anderzijds latere gebeurtenissen waarbij vermogensrechtelijke schade is ontstaan. De aard van het misbruik en de gevolgen die deze zal hebben gehad met betrekking tot de ontwikkeling van verzoeker brengt naar het oordeel van de Compensatiecommissie met zich mee dat klager het verband met die schade in voldoende mate aannemelijk heeft gemaakt.

De omvang van die schade dient door de Compensatiecommissie te worden vastgesteld met dien verstande, dat krachtens art. 5 lid 5 van de Compensatieregeling een bedrag van max. €100.000 kan worden toegekend.

Alle feiten en omstandigheden in overweging genomen adviseert de Compensatiecommissie de betaling van een bedrag groot €55.000,-- met betrekking tot zowel het seksueel misbruik als met betrekking tot de vermogensschade die naar het oordeel van de Compensatiecommissie in alle redelijkheid als substantieel dient te worden aangemerkt.

5. Overwegingen m.b.t. compensatie-aanvraag in zaak 2012CC014

5.1 Tweede aanvraag door verzoeker thans (nog) niet in behandeling

De Compensatiecommissie merkt het navolgende op met betrekking tot zaaknummer 2012CC014 waarin verzoeker compensatie heeft gevraagd voor seksueel misbruik door een andere dader dan [aangeklaagde] en waar een andere R.-K. instelling dan verweerder bij betrokken is.

Voorop staat dat de Compensatiecommissie deze aanvraag met zaaknummer 2012CC014 thans (nog) niet in behandeling kan nemen, aangezien de desbetreffende beslissing van de Klachtencommissie niet is voorzien van een beslissing van een kerkelijke gezagdrager die aangeeft het advies van de Klachtencommissie onverkort te willen overnemen en tot betaling te willen overgaan. Mocht daar in de toekomst wel sprake van zijn, dan kan de Compensatiecommissie deze aanvraag alsnog in behandeling nemen.

5.2 Uitgangspunten: Eén aanspraak, één bedrag, hoogste categorie geldt

De Compensatiecommissie hecht er aan op te merken dat ieder slachtoffer voor het hem/haar aangedane seksueel misbruik door één of meerdere daders binnen de R.K.-kerk, aanspraak heeft op één vergoeding, en dat die ene vergoeding nooit meer kan bedragen dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval het seksueel misbruik binnen verschillende categorieën valt.

5.3 Meerdere zaken

In het geval de RK-instelling in de zaak 2012CC014 te kennen geeft akkoord te gaan met de Compensatieregeling en mitsdien besluit een voor die RK-instelling bindend advies te aanvaarden, dient de Compensatiecommissie ook in die zaak waarbij verzoeker betrokken is, een advies te geven.

Aangezien de Compensatiecommissie met betrekking tot elke verzoeker een uitspraak doet en bij eventuele latere zaken beoordeeld wordt of en in hoeverre er voor een aanvullende vergoeding aanleiding is, wordt de onderhavige zaak aangehouden voor zover de Compensatiecommissie later een uitspraak dient te doen in de zaak met nummer 2012CC014.

In de onderhavige zaak heeft de Compensatiecommissie beoordeeld dat de hoogste categorie, te weten art. 5 lid 5, van toepassing is. Teneinde de afwikkeling van het onderhavige verzoek niet nodeloos te vertragen, geeft de Compensatiecommissie reeds thans een oordeel, zonder daarbij de zaak 2012CC014 te betrekken en geldt de onderhavige uitspraak dan ook alleen voor de in deze zaak betrokken verweerder.

Bij het eventuele latere oordeel in de zaak 2012CC014 dient de Compensatiecommissie te beoordelen welke vergoeding zou zijn toegekend indien beide zaken tegelijk zouden zijn behandeld en hadden geleid tot één uitspraak. Die latere zaak 2012CC014 zal afhankelijk van de feiten en omstandigheden in die zaak kunnen leiden tot een nader advies voor het geval de beide zaken, indien deze gevoegd behandeld waren, tot een in totaal hoger te adviseren bedrag zouden hebben geleid.

6. Slotsom

6.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

6.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

6.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6.4 De onderhavige beslissing wordt gedeeltelijk aangehouden voor het geval de Compensatiecommissie dient te oordelen over de zaak met nummer 2012CC014. In dat geval zal in deze gevoegde zaken een al dan niet aanvullend advies worden gegeven.

7. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 (uitzonderlijk geval van misbruik) en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €55.000,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. Holt-huis (voorzitter), mr. K.H. Faase, de heer E.S. Groot, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, op 30/05/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter